

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 4, Sulanského 693

Sulanského 693, 149 00 Praha 4 Jižní Město

Identifikátor školy: 600 036 685

Termín konání inspekce: 9. a 10. března 2004

Čj.:	01 247/03-1029
Signatura:	oa4ax128

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je v současné době šestitřídní. Čtyři třídy jsou integrační, s integrací osmi dětí se speciálními potřebami, a dvě třídy běžné. Mateřská škola je právním subjektem, zřízeným Městskou částí Praha 11, Ocelíkova 672. Kapacita školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 120 dětí, kapacita školní jídelny je 120 jídel. Ve dvou běžných třídách bylo v době inspekce zapsáno celkem 52 dětí, ve čtyřech integračních třídách 48 dětí. Výjimka z počtu dětí dle vyhlášky o mateřské škole je dohodou se zřizovatelem stanovena na 108 dětí a tento počet není překračován. Věkové složení všech tříd je smíšené.

Školní vzdělávací program s názvem „Mozaika“ zpracovaly pro tento školní rok pedagogické pracovnice na základě struktury Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Vzdělávací práci v mateřské škole zajišťuje 13 učitelek a ředitelka školy. Dvě učitelky nespĺňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Integrační třídy jsou v dopoledních hodinách vždy po dvou v sousedních prostorách učeben se dvěma učitelkami, z nichž jedna je speciálním pedagogem a zajišťuje odpovídající péči dětem se speciálními potřebami. Čtyři z pedagogických pracovnic mají vysokoškolské vzdělání. Dvě učitelky pracují na snížený pracovní úvazek, (18,5 hod. a 15,5 hod. přímé výchovné práce týdně). Vzhledem k současně sníženému úvazku zástupkyně ředitelky je v případě nepřítomnosti některé učitelky obtížné zajistit kvalitní pedagogickou práci v integrovaných třídách. Věková škála pedagogických pracovnic je široká, od začínající učitelky po pracující důchodkyni.

Organizační struktura mateřské školy je funkční. Ředitelka má dostatečné zkušenosti v zajišťování hladkého provozu na základě zpracovaných řádů (provozní, organizační, vnitřní, řád školy), které jednoznačně stanoví pravidla zaměstnancům i rodičům. Povinnosti a pravomoci pedagogů i provozních pracovníků jsou definovány v pracovních náplních, zástupkyně ředitelky zajišťuje organizaci dalšího vzdělávání a praxi studentek střední pedagogické školy.

Ředitelka školy zabezpečuje oblast řízení převážně sama, uplatňuje přitom demokratický styl a upřednostňuje příznivé pracovní vztahy. Vedením nekvalifikovaných a začínající učitelky jsou pověřeny jejich kolegyně, bez písemné evidence. Kontrolní systém ředitelky vychází z jejich denních vstupů a z pozorování výchovně-vzdělávací práce učitelek. Plán kontrolní činnosti není samostatně zpracován, vychází z cílů školního vzdělávacího programu. V letošním školním roce realizovala ředitelka tři hospitace s písemnými záznamy. Závěry a opatření z hospitačních zjištění nejsou analyzovány, zobecnění výsledků hospitací není

vidováno. Zápisy z pedagogických rad jsou stručné, bez závěrů, obsahují převážně organizační záležitosti s významným zaměřením na společné akce s rodiči. Kvalitu vzdělávací práce se snaží ředitelka ovlivňovat na základě dobré znalosti učitelek, příležitostnými doporučeními a diskusemi na pedagogických radách. Záznamy a následné závěry nejsou pořizovány. Pro zlepšení personálních podmínek ředitelka plánuje změny v souladu s dalším zaměřením mateřské školy.

Všechny pedagogické pracovnice věnují pozornost dalšímu vzdělávání podle svých zájmů a finančních možností školy. Výběr akcí ředitelka školy neřídí.

Mateřská škola zpracovala pololetní funkční hodnocení své práce, ve kterém zmiňuje klady i nedostatky. V souladu s Rámcovým programem předškolního vzdělávání ředitelka školy vede zaměstnance k postupné sebeevaluaci.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Prostorové podmínky mateřské školy se provedenou přístavbou zlepšily. Nyní má škola společný vchod, přibýly nové šatny pro děti, větší místnost propojující oba pavilony (využívaná pro setkávání dětí v ranních a odpoledních hodinách) a skladovací prostory.

K pobytu dětí slouží čtyři samostatné jednotky (třída a dvě herny, sociální zařízení a šatna pro děti). Prostory bývalých šaten pro děti byly zařízeny jako pracovny, využívané pro organizování zájmových aktivit (hra na zobcovou flétnu, výuka anglického jazyka, keramický kroužek) nebo pro individuální práci s integrovanými dětmi. V přízemí tímto způsobem vznikla ředitelna a kancelář vedoucí školní jídelny. Dvě kanceláře v hospodářském pavilonu škola pronajímá. Postupně po etapách je realizována rekonstrukce provozu (sociální zařízení, podlahové krytiny, provoz a zařízení kuchyně, nátěry dveří, výměna oken, zateplení venkovního pláště), další úpravy jsou naplánovány. Současně s vnitřními úpravami probíhá i obměna vybavení přílehlé školní zahrady (kovové herní prvky byly vyměněny za dřevěné).

Třídy i herny jsou zařízeny nábytkem, který odpovídá věku i velikosti dětí. Ředitelka podle možností dokupuje nové hrací koutky a herní prvky. Větší herny jsou pro pohybové aktivity vybaveny základním tělovýchovným náradím a náčiním. Ve všech třídách je dostatek dětských knih, odborná literatura určená pro učitelky je umístěna centrálně. Množství hraček a didaktických pomůcek ve třídách je přiměřené počtu zapsaných dětí, doplňování provádí ředitelka po dohodě s učitelkami. Ve třídách jsou zastoupeny starší i novější hračky, stavebnice i dostatek doplňkového materiálu. Jejich dostupnost v dosahu dětí nebo v otevřených kontejnerech děti motivuje. Učitelky ve své práci využívají pianina a funkční audiovizuální techniku.

Ředitelka namátkovými kontrolami sleduje, jak učitelky využívají materiální zdroje. Na keramický kroužek docházejí i děti mladšího školního věku.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti dosahují vynikající úrovně.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola přijala dlouhodobou koncepci vzdělávací činnosti, která se zaměřuje na integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Svou vzdělávací práci chce u všech dětí rozvíjet jejich osobnost prostřednictvím prožitků a zkušeností. Zpracovaný školní vzdělávací program s názvem Mozaika (s dílčím využitím metodického materiálu Barevné kamínky) obsahuje analýzu dosavadní práce, charakteristiku školy, podmínky školy, nástin evaluace a plán pedagogických porad. Stanoví pro všechny třídy jednotné metodické okruhy pro jednotlivé měsíce a návrhy témat i činností. Na přesné definici přijatých cílů se dosud pracuje. Součástí programu je také plán spolupráce s rodiči. Přílohami školního programu jsou zpracované řady určující organizační strukturu školy.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena, nedostatky byly s ředitelkou školy prokonzultovány. Škola užívá v některých případech vlastní formuláře, které neodpovídají předepsaným tiskopisům. Záznamy nejsou zcela přesné. Vypovídací hodnota přehledů výchovné práce je nízká.

Dokumentace dětí se speciálními potřebami je vedena pečlivě a systematicky. Individuální vzdělávací plány jsou funkční, spolupráce s odborníky prokazuje účelnost.

Vedení povinné dokumentace není zcela průkazné.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu probíhá při pedagogických radách. Učitelky průběžně hodnotí dílčí výsledky vzdělávání pouze ústně. Ředitelka v rámci své kontrolní činnosti provádí namátkové hospitační vstupy, zaměřené na plnění vzdělávacího programu, bez evidence. V souladu s plánem učitelky společně s ředitelkou připravují vyhodnocení pedagogických cílů vzhledem k dětem a k zaměstnancům.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu vzhledem k šíři koncepčních záměrů školy je zatím méně účinný.

Organizace chodu školy vyplývá z režimu činností v průběhu dne. Adaptace nově nastupujících dětí i dětí integrovaných je realizována vhodným způsobem. Z hlediska psychohygieny jsou činnosti, zařazené v denním programu, vybírány s ohledem na možnosti a schopnosti dětí. Většina učitelek respektuje emocionální, sociální i kognitivní potřeby dětí. Přirozené pro vývoj dětí je také heterogenní uspořádání tříd. Škola respektuje individuální potřeby dětí. Uvolněný režim umožňuje rodičům přivádět děti po dohodě s učitelkami individuálně. V průběhu celého dne je zajištěn pitný režim a dětem s nižší potřebou spánku je nabízen náhradní program. Zařazené zájmové kroužky probíhají v odpoledních hodinách a nenarušují tím program MŠ. Menší pozornost je věnována vyváženému poměru mezi činnostmi spontánními a řízenými, v době inspekce řízené činnosti převažovaly. Učitelky zkracují dobu ranních her a z tohoto důvodu děti přicházející do MŠ později jsou začleňovány přímo do řízených aktivit. Informační systém pro rodiče je z hlediska organizačního zabezpečení chodu školy zajištěn. Učitelky jsou s rodiči v úzkém každodenním kontaktu a většinu informací jim přímo předávají. V šatnách jsou pravidelně vystavovány práce dětí, méně je zde však informací o cílech, průběhu i závěrech vzdělávacího procesu.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu inspekce byly realizovány hospitace ve všech třídách mateřské školy, u všech přítomných učitelek. Úroveň učitelek, které nesplňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, nebyla ověřena pro jejich nepřítomnost.

Spontánní činnosti

Podnětné prostředí všech tříd vytváří dobré podmínky pro hru. Široká nabídka hraček i pomůcek uspokojuje zájem dětí. Učitelky mají při hře podporující přístup, snaží se být dětem partnerem a připravovat jim vlídné sympatizující prostředí. Sledují většinou zapojení všech dětí a ponechávají jim možnost výběru hry či činnosti. Organizace spontánních činností byla ve všech skupinách orientována pouze do třídy a přilehlé malé herny, větší herna se sportovním vybavením nebyla pro pohybové vyžití dětí využívána. Učitelky uplatňovaly pro spontánní činnosti převážně tradiční metody výchovně-vzdělávací práce, při kterých se snažily podpořit prosociální chování dětí. Poskytovaly dětem potřebnou individuální péči a podporu a respektovaly jejich zájmy. To se výrazně projevovalo zvláště v integračních třídách, kde bylo patrné systematické pedagogické působení na děti se speciálními potřebami s cílem zdokonalovat jejich praktickou orientaci a soběstačnost. Citlivý a empatický přístup učitelek se také pozitivně prokazuje při překonávání adaptačních potíží nově přijatých dětí. Ve všech třídách se projevila pozitivní atmosféra posilující sociální rozvoj dětí. Učitelky si předem pro spontánní činnosti nepromýšlejí specifický cíl, většinou reagují na zájem dětí, pouze činnosti pracovního nebo výtvarného charakteru vztahují k aktuálnímu úkolu. Sledovaly projevy chování dětí a podporovaly jejich sebedůvěru. Převažovaly hry konstruktivní a stolní, méně rozvinuté byly hry námětové a možnosti pro spontánní pohybové aktivity. Do hry dětí se učitelky začleňovaly sporadicky, podpora námětových her se zaměřením na rozvoj fantazie a představitivosti byla nižší. Negativa se při spontánních činnostech projevovala také v nedostatečném časovém prostoru poskytovaném hře, neboť mnoho dětí přichází do mateřské školy později a vůbec se nemá možnost spontánních činností zúčastnit. Při hodnocení projevů dětí užívaly učitelky průběžných forem pochvaly, k adresnému hodnocení docházelo zřídka.

Spontánní činnosti mají dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Úroveň řízených sledovaných činností byla nevyrovnaná. Svůj pedagogický záměr učitelky plnily v souladu s tematickým zaměřením v daném týdnu. Velmi dobře se dařilo rozvíjet schopnosti a dovednosti dětí pomocí praktických činností v jedné z integračních tříd, kde učitelky úspěšně spolupracují. Propojení frontálních a skupinových forem práce přináší zjevné uspokojení všem dětem včetně integrovaných. Učitelky v činnostech navazovaly na předchozí zkušenosti dětí a důsledně prosazovaly specifické metody předškolního věku – užívaly prožitkové učení, experimentaci, činnostní učení, vedly děti k samostatnosti a poskytovaly jim dostatek příležitosti k sebevyjádření. Zájem dětí je účinně podporován vstupní i průběžnou motivací. Přirozený partnerský přístup učitelek spolu se smyslem pro humor vytvářel optimální podmínky pro vhodnou interakci učitelka – dítě. Učitelky dovedou získat děti k činnosti, vzbudit jejich zájem a hodnotit je vzhledem k jejich individuálním možnostem a předpokladům. Sledovaná automasáž byla spojená s prožitkem, negativem zde však byl velký počet dětí při její realizaci, který snižoval žádoucí osobní kontakt s učitelkou.

Řízené pohybové činnosti měly formu ranního cvičení. Pozitivem sledovaných aktivit bylo dostatečné využití prostoru a zvolená účelná skladba cvičení. Drobné metodické chyby v některé třídě souvisely s nedostatkem pedagogických zkušeností učitelky. Radostné zážitky ve všech třídách splnily zařazené pohybové hry.

V běžných třídách se učitelky také snažily navazovat na předchozí poznatky, dovednosti a zkušenosti dětí, s převážně účinnou motivací. Užívané metody byly vhodné (např. tvořivá dramatika, využití pohybu dětí). Nedostatkem byla nefunkční věková diferenciací, při které se kladly neúměrné nároky na pozornost menších dětí. Méně často byla dětem ponechána možnost rozhodování a alternativní volby činnosti. Řečový projev byl podporován jen v některých skupinách, často převažoval verbální projev učitelky nad projevy dětí. Také nežádoucí důraz na organizovanost dětí v některých třídách neumožňoval jejich aktivitu a seberealizaci. To se projevilo i v malé míře samostatnosti dětí při přípravě stolování. Přes snahu o uplatnění integrovaných činností některé učitelky dosud vnímají pedagogické působení v rámci jednotlivých výchovných složek.

Řízené činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Charakteristickým kladem je bezprostřednost a komunikativnost dětí, která se projevuje v jejich vzájemných vztazích i ve vztahu k dospělým. Tato vstřícnost podporuje uspokojování citových potřeb dětí a jejich schopnosti sebevyjádření. Na zvýšený počet dětí s vadami výslovnosti je zaměřena pozornost učitelky v rámci logopedické prevence a ve spolupráci s klinickým logopedem. Učitelky důsledně dbají na rozvoj jemné motoriky, kterou rozvíjejí řadou často používaných grafických listů. Úroveň výtvarných a pracovních dovedností je ve většině tříd velmi dobrá. Pohybové dovednosti dětí se v rámci sledovaných činností jeví jako průměrné. Méně výrazné výsledky byly zaznamenány v rozvoji samostatné i skupinové hry a v samostatnosti dětí při stolování.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině. Mateřská škola věnuje mimořádnou pozornost nadstandardním aktivitám, které jsou však už orientovány do odpoledních hodin, takže nenarušují vlastní program školy. Děti mají možnost navštěvovat kroužek angličtiny, keramiky, flétny, dětského cvičení, logopedii, plavání. V rámci spolupráce s rodiči je zpracován program pro rodiče a děti (víkendové programy se zaměřením). Většina nabídky včetně akcí pro rodiče je zajišťována kmenovými učitelkami mateřské školy. Všechny akce jsou poskytovány za úplatu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 714/99/mš z dne 25. března 1999
2. Zřizovací listina ze dne 29. listopadu 2001 rozhodnutím usnesení Zastupitelstva M. Č. Praha 11 č. 21/27/Z
3. Dokumentace k evidenci dětí pro školní rok 2003/2004: evidenční listy dětí, přehledy docházky
4. Personální dokumentace současných pedagogických pracovníků – doklady o vzdělání
5. Školní vzdělávací program a třídní vzdělávací programy pro školní rok 2003/2004
6. Řád školy, provozní řád, vnitřní řád, organizační řád
7. Hospitační záznamy, zápisy pedagogických rad

8. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
9. Výkaz o mateřské škole MŠMT V1-01 k 30. září 2003
10. Záznamy o dětech, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
11. Přehledy výchovné práce ve školním roce 2003/2004
12. Dohoda se zřizovatelem o stanovení počtu tříd a počtu dětí, uzavřená pro školní rok 2003/2004
13. Dokumentace integrovaných dětí: doporučení ke vřazení, individuální plány, záznamy, spolupráce s odborníky

ZÁVĚR

Personální podmínky postupně směřují především k naplňování záměru integrace dětí se speciálními potřebami. Učitelky mají zájem o rozšiřování odborných znalostí dalším vzděláváním. Pedagogické řízení se více zaměřuje na organizaci vzdělávací práce v integračních třídách a na náročné akce školy. Méně systematická je kontrolní činnost a analýza nedostatků.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce poskytují kvalitní podporu pro realizaci školního vzdělávacího programu. Prostředí všech prostor školy je podnětné a její vybavení uspokojuje potřeby dětí včetně specifických potřeb dětí integrovaných. Invence a pozornost ředitelky směřuje k naplňování konkrétních cílů při obnově a modernizaci mateřské školy.

Výchovně-vzdělávací práce se částečně odvíjí od školního programu, který je letos ve fázi ověřování. Velmi dobré výsledky byly zjištěny ve třídách s integrací dětí se speciálními potřebami. Efektivita pedagogické práce v jednotlivých skupinách dětí kolísá, pozitivní je otevřenost a spontaneita dětí, jejich schopnosti komunikace a podporující vliv působení učitelek. Negativem je přetrvávající přemíra organizovanosti a menší časový prostor pro spontánní činnosti. Velmi dobře se daří rozvíjet spolupráci mateřské školy s rodiči.

Od minulé inspekce je v práci mateřské školy patrný kvalitativní posun v rozšíření péče o úspěšnou integraci dětí se speciálními potřebami.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	J. Černá v. r.
Členové týmu	Mgr. Libuše Tláškalová	L. Tláškalová v. r.

V Praze dne 19. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 3. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Olga Brožová

Brožová Olga v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, J. Černá, Arabská 683, Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-03-24	012147/04-1029
Zřizovatel	2004-03-24	012147/04-1029

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.